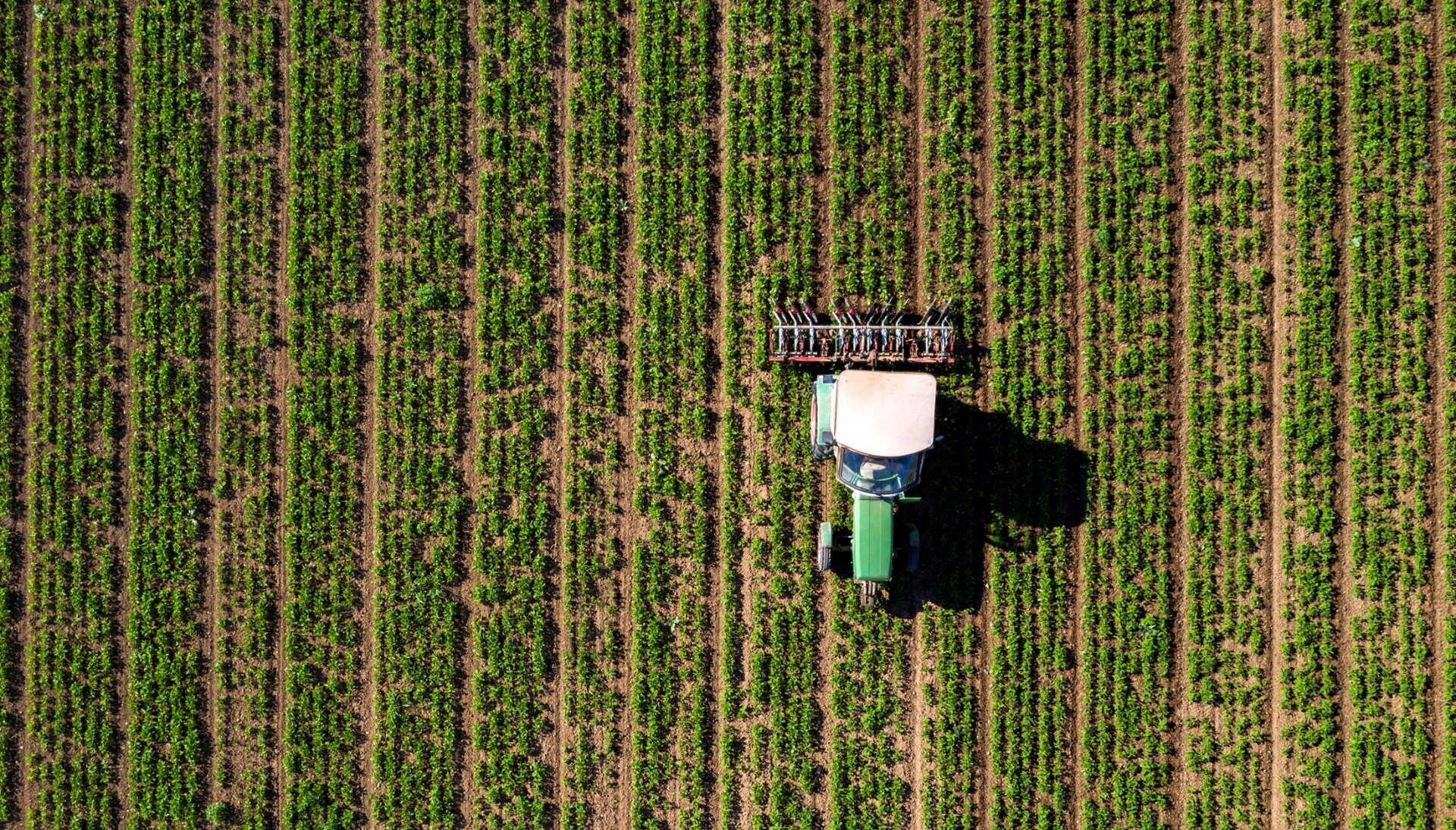

SOSIAALINEN EHDOLLISUUS JA CAP-TUET 1.1.2025

TAVOITTEET

- CAP:issa otetaan ensimmäistä kertaa käyttöön uusi mekanismi → **sosiaalinen ehdollisuus**.
- Taustalla erityisesti korona-pandemian aikaan Euroopassa esiin nousseet ongelmat maataloustyöntekijöiden kohtelussa.
- Maataloussektori on yhä riippuvaisempi ulkomaisesta työvoimasta, jossa kielimuurit ja kulttuurierot korostavat työnantajan vastuuta.
- Tavoitellaan sosiaalisesti kestäväää maataloutta.

- Tavoitteena parantaa tietoisuutta työntekijöiden oikeuksista ja siihen liittyvästä sääntelystä.
- CAP-asetuksessa (EU) 2015/2115 määritellään, että sosiaalinen ehdollisuus koskee tiettyä työturvallisuutta ja työsopimuksia koskevaa lainsäädäntöä, joka on jo Suomessa voimassa.

Ei uutta lainsäädäntöä viljelijöiden noudatettavaksi eikä uusia tarkastuksia!

- Ainoastaan vaikutus maataloustukiin, jos laiminlyöntejä havaitaan työsopimus- ja työturvallisuusasioissa.

KEITÄ KOSKEE?

1/2

- Osa ehdollisuuden kokonaisuutta → **koskee kaikkia viljelijöitä**, jotka saavat EU:n suoria viljelijätukia tai tiettyjä maaseudun kehittämisen EU-osarahoitteisia korvauksia
 - Samat viljelijätuet kuin ehdollisuudessakin
 - **Kaikilla viljelijöillä ei kuitenkaan ole työvoimaa → rajautuvat pois**
 - Ei vähimmäiskokoa maatilalle
 - Sovelletaan tuenhakijan maataloustoimintaan tai viljelijän hallinnoimiin aloihin, jotka sijaitsevat saman jäsenvaltion alueella
- ekojärjestelmätuki
 - eläinten hyvinvointikorvaus
 - emo- ja lypsylehmäpalkkio
 - erikoiskasvipalkkio
 - kuttupalkkio
 - luonnonhaittakorvaus
 - luonnonmukaisen tuotannon korvaus
 - nuorten viljelijöiden tulotuki
 - perustulotuki
 - sonnipalkkio
 - teurashiehopalkkio
 - teuraskaritsa- ja teuraskilipalkkio
 - tärkkelysperunapalkkio
 - ulkosaariston nautapalkkio
 - uudelleenjakotulotuki
 - uuhipalkkio
 - ympäristökorvaus (ympäristösitoumus)
 - ympäristösopimukset

1. Työnantajana toimivat viljelijät

- Työsuhteen tunnusmerkit voivat täyttyä myös perheenjäsenen kohdalla, Melan eläkevakuutus ei yksin vaikuta asiaan

2. Vuokratyövoimaa tai esimerkiksi ulkopuolista lomittajaa käyttävät viljelijät

- Työehtoasiat ovat työnantajan vastuulla = vuokratyöfirman/lomituspalveluyrityksen/kunnan tai muun vastaavan vastuulla
- Työturvallisuusasioissa vastuuta on myös työn tilaajalla (=viljelijällä) [yhteisen työpaikan](#) periaatteiden mukaisesti
- Työntekijöiden työturvallisuudesta on huolehdittava, vaikka työntekijä ei olisi viljelijän suoraan palkkaama!

KUKA VALVOO?

- Työsuojeluviranomainen (AVI) on tähänkin asti tehnyt työsuojelun valvontakäyntejä myös maatiloille → **ei uutta valvontaa suorittavaa viranomaistahoa. Eli avi valvoo myös sosiaalisen ehdollisuuden vaatimusten noudattamista.**
- Työsuojelutarkastus tehdään lähtökohtaisesti olemassa olevien työsuojelutarkastusten käytäntöjen mukaisesti.

- Maataloustukia koskevista säädöksistä ei tule tarkempia sääntöjä työsuojelutarkastukselle
- Työsuojeluviranomainen määrittelee itse valvontojensa painotukset yms.
- Työsuojeluviranomaisen on ilmoitettava 1.1.2025 alkaen tapahtuneista sosiaalisen ehdollisuuden laiminlyönneistä ELY-keskukselle kerran vuodessa .
- EU-lainsäädännön mukaan laiminlyöntien arvioinnissa on huomioitava sen **1) vakavuus, 2) laajuus, 3) jatkuvuus, 4) toistuvuus ja 5) tahallisuus.**

SEURAAMUKSET

Sanktiot

Horisontaaliasetuksen ((EU) 2021/2116) 88 artiklan 1 kohta: Maksajavirastolle on ilmoitettava laiminlyönneistä, joissa on tehty asiaa koskevia täytäntöönpanokelpoisia päätöksiä.

- Ensimmäistä kertaa annettavat AVI:n toimintaohjeet ja kehotukset eivät ole täytäntöönpanokelpoisia päätöksiä → *ensimmäisistä toimintaohjeista ja kehotuksista ei tule seuraamuksia viljelijätukiin.*
- *Aikaa korjata ja apu MTA:lta, ainoa tulkintoikeudella! Paikallisen sopimisen vapauttaminen El muuta tätä.*
- Työehto- ja työturvallisuuslainsäädännön noudattamatta jättämisestä aiheutuvat seuraamukset eivät ole esteenä samanaikaisille sosiaalisen ehdollisuuden vaatimusten laiminlyönneistä aiheutuville viljelijätukivähennyksille – ”TUPLAseuraamus”

Maaseudun Työnantajaliitto MTA ry

TIETOISUUDEN PARANTAMINEN NEUVONNAN AVULLA

- Neuvo-neuvojen pääasiallinen rooli **työsuhteasioissa** on ohjata eteenpäin **Maaseudun Työnantajaliiton neuvontaan työehtosopimusosapuolena**. Tästä eteenpäin on yhä tärkeämpää hyödyntää MTA:n jäsenyyttä, joka toimii eräänlaisena sertifikaattina työnantajan velvollisuuksien hoitamisesta viranomaisten, mutta myös kuluttajien suuntaan
- Työturvallisuusasioissa neuvoo ensisijaisesti Työturvallisuuskeskus, mutta työturvallisuuden yhteistoiminnasta on sovittu työehtosopimuksissa työehtosopimusosapuolten välillä

TYÖEHDOT SOSIAALISESSA EHDOLLISUUDESSA

KITEYTYS EHDOLLISUUDESTA TYÖEHDOISTA

- **Kirjallinen työ sopimus** – kaikki työn teon keskeiset ehdot on annettava tiedoksi työntekijälle kirjallisesti.
 - Työsuhteeseen mahdollisesti tulevat muutokset annettava tiedoksi kirjallisesti, keskeisien ehtojen muutoksista on sovittava, päivitykset työ sopimukseen kirjallisesti.
 - Koeaika ei saa ylittää lain sallimaa enimmäisaikaa.
- Huomioi työaikajärjestelyjä koskevat vaatimukset **työvuorosuunnittelussa** sekä työehtosopimuksessa neuvotellut poikkeukset siihen.
- **Työaikakirjanpito**
- **Työn teon kannalta välttämättömien koulutusten on oltava maksuttomia** työntekijöille, koulutus on luettava työajaksi ja se on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä työajalla.

-kasvinsuojelututkinto, trukkikortti jne.

TYÖTURVALLISUUS JA -TERVEYS

Työturvallisuuskeskus neuvoo

ttk.fi/tyoturvallisuus/toimialakohtaista-tietoa/maatalousalat/maatalouden-tyoturvallisuus/

- Työnantajan velvollisuus huolehtia työntekijän turvallisuudesta ja terveydestä kaikissa työhön liittyvissä tilanteissa *ennaltaehkäisevästi*
- Velvollisuus selvittää ja arvioida työpaikan vaaratekijät ja tehdä tarvittavat toimenpiteet ensisijaisesti niiden poistamiseksi tai vähentämiseksi. Arviointi on pidettävä ajan tasalla, jos olosuhteet muuttuvat
- Tiedottaminen, kouluttaminen ja keinojen sekä välineiden tarjoaminen vaarojen poistamiseksi
- Työpaikalla nimettävä vastuhenkilö, joka huolehtii suojelun ja ennaltaehkäisevän toiminnan järjestämisestä. Työehtosopimuksen mukaan nimettävä työsuojelupäällikkö, joko työnantaja itse tai joku työntekijöistä. Muutamalla tilalla voi myös olla yhteinen. Työnantajalla on kuitenkin vastuu, ellei itse toimi työsuojelupäällikkönä
- Jos on vähintään 10 työntekijää, myös työsuojeluvaltuutettu, jotta työntekijät tulevat kuulluksi työturvallisuutta koskevissa asioissa.
- Velvollisuus huolehtia tarpeellisista ensiapu-, palontorjunta- ja työntekijöiden evakointitoimenpiteistä

- Riskienarviointi ja niihin varautuminen tarvittavilla toimilla, kuten turvatoimilla ja suojaimeilla, sekä vakavien työtapaturmien ilmoittaminen viranomaisille.
- Tiedottaminen työpaikan turvallisuus- ja terveysriskeistä sekä suojele- ja ehkäisymenpiteistä.
- Jokaiselle työntekijälle (myös toisen tahon palkkaama esim. vuokratyöntekijä) riittävästi koulutusta turvallisuus- ja terveysasioissa.
- Työterveyshuolto on järjestettävä.
- Kaikkia töitä ei saa teettää alle 18 vuotiailla ollenkaan, osaan vaaditaan ilmoitus aluehallintovirastoon.

Työntekijöiden käyttämien työvälineiden turvallisuus

- Työvälineiden täytyy sopia kyseiseen työtehtävään eikä olla vaaraksi työntekijöille. Vain turvallisia ja määräysten mukaisia työvälineitä saa luovuttaa työntekijöiden käyttöön. Tee riskiarviointi ennen käyttöä ja aina muutosten jälkeen.
- Työvälineiden on täytettävä niitä koskevat vähimmäisvaatimukset, ja niitä on huollettava asianmukaisesti ja säädösten mukaan (esim. koneasetus)
- Jos työväline vaatii säännöllistä tarkastusta, huolehditaan, että tarkastukset ja huollot tulevat tehtyä asianmukaisesti ja pätevän henkilön toimesta.
- Nimetyt työntekijät, jotka saavat käyttää erityistä vaaraa aiheuttavia työvälineitä sekä huoltaa niitä. Esim. kurottajat
- Työergonomiasta pitää huolehtia.
- Työntekijöillä pitää olla riittävät tiedot työvälineen käyttöä varten. **Tietojen on oltava niiden työntekijöiden ymmärrettävissä, joita asia koskee.**
- Varmistetaan, että työntekijät on koulutettu käyttämään työvälineitä, joita he tarvitsevat työssään

VAAROJEN TUNNISTAMINEN JA RISKIEN ARVIOINTI

Työturvallisuuskeskuksen maksuton työkalu

TYÖTURVALLISUUSTUTKA

Työturvallisuustutka on sovellus, joka tukee työturvallisuus- ja terveysriskien arviointia työpaikalla. Työturvallisuustutkalla voi tunnistaa työn vaara- ja kuormitustekijät, arvioida riskien suuruuden, määrittää toimenpiteet ja arvioida jäljelle jäävät riskit.

Fysikaaliset

- Melu
- Tärinä
- Lämpöolot
- Säteilylähteet
- Valaistus

Kemialliset

- Mineraalipölyt
- Metallit ja niiden yhdisteet
- Orgaaniset pölyt
- Kaasut
- Orgaaniset yhdisteet
- Raskasmetallit ja liuotinaineet

Terveydelliset

- Fyysinen kuormittuminen
- Psykkinen kuormittuminen
- Ergonomia

Tapaturmavaarat

- Mekaaniset
- Rakenteelliset
- Liikkuvat koneen osat
- Putoavat esineet
- Kompastuminen
- Putoaminen
- Väkivalta

Biologiset

- Homeitiöt ja toksiinit
- Bakteerit
- Virukset

Työyhteisölliset

- Häirintä, epäasiallinen käyttäytyminen
- Väkivallan uhka
- Tiedonkulun puutteet
- Osaaminen
- Riskinotto

ttk.fi/julkaisu/tyoturvallisuustutka/#91b42f58

KYSY LISÄÄ! päivi.sarmala@ttk.fi

Yhteisen työpaikan vaarojen tunnistaminen

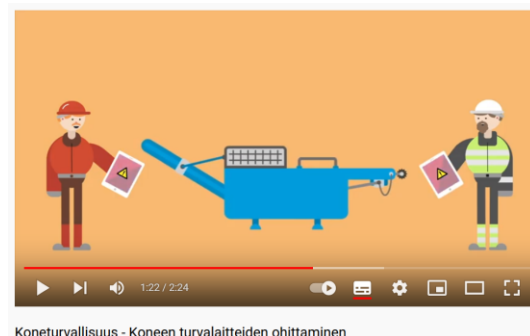
- Yhteinen työpaikka = samalla työpaikalla kaksi tai useampia toimijoita, joiden työ voi vaikuttaa toisten turvallisuuteen.
- Pääasiallista määräysvaltaa käyttävä työnantaja vastaa siitä, että tiedonkulku toimii - yhteisillä pelisäännöillä jokainen voi tehdä työnsä turvallisesti.
- Käy yhdessä ulkopuolisen toimijan kanssa työläpi – mitä vaaroja, miten ennaltaehkäistään?
- Työturvallisuuskorttikoulutus!

Työturvallisuuskeskuksen Youtube-kanavalla maksuttomia videoita kaikkien käyttöön

Turvalaitteen ohittaminen - vastuut

www.youtube.com/watch?v=JtGuug8fPuY&t=50s

Työturvallisuus-
keskus

MAASEUDUN
TYÖNANTAJALIITTO

TERVETULOA MTA:N JÄSENEKSI!

JÄSENEDET

Tässä muutama syy, miksi sinun kannattaa liittyä Maaseudun Työnantajaliittoon maaseutuelinkeinojen yrittäjänä, jolla on palkattua työvoimaa.

Tiedätkö että työelämässä ei aina kaikki suju suunnitellusti ja eteen saattaa tulla monenlaisia ongelmia ja kysymyksiä työntekijöiden työehtojen tai vaikkapa työturvallisuusasioiden kanssa.

Me olemme olemassa juuri siitä syystä ja olemme valmiina auttamaan, neuvomaan ja kouluttamaan sinua.

- **Tärkein etumme on neuvotella sopimusaloillemme työehtosopimukset.**
- Toteutamme työnantajien edunvalvontaa osallistumalla myös työlainsäädännön valmisteluun ja olemalla mukana eri yhteistyökumppaneiden asettamissa työryhmissä.
- Jäsensivuillamme on jäsenten käytössä sähköinen materiaalipankki ja koulutetut asiantuntijamme ovat valmiina antamaan ohjeita ja neuvoja työelämän ongelmatilanteissa.
- Meiltä saat työehtosopimuskirjasen sekä ajankohtaiset jäsentiedotteet työehtosopimus- ja lakimuutoksista ja työehtosopimuksen soveltamisesta.
- Tarvittaessa tulemme käymään yrityksessäsi ja annamme yrityskohtaisia neuvoja ja vinkkejä.
- Järjestämme maksutonta koulutusta ja autamme mahdollisissa erimielisyystapauksissa.

Olemme vahva ja asiantunteva organisaatio palveluksessasi!

TERVETULOA JÄSENEKSI!

